

Muligheter i hele Indre Østfold

Program for Indre Østfold Senterparti

2023-2027

Senterpartiets verdigrunnlag

Ansvar, fellesskap og forvaltning er nøkkelord i Senterpartiets verdigrunnlag. Partiet er opptatt av å balansere folks behov for både frihet og trygghet. Fire trekk har alltid vært viktige:

- Partiet vektlegger økonomisk måtehold og prioriterer ikke-materielle verdier.
- Senterpartiet er opptatt av at vekst ikke er å forbruke mer, men å forvalte bedre.
- Alle verdier kan ikke måles i penger og
- Verden må overlates til etterkommerne i bedre stand enn da man overtok den.

Som en naturlig følge av denne tankegangen har partiet fra første stund fokusert på nøktern bruk av offentlige ressurser og å unngå unødvendig byråkratisering. Senterpartiet jobber for å hindre at det blir et for stort gap mellom mennesker. Den økonomiske politikken skal utjevne materielle kår mellom ulike grupper og distrikter. Alle landsdeler, alle innbyggere og alle næringer skal kjenne seg rettferdig behandlet, ha de samme rettighetene og det samme tjenestetilbudet. Desentralisering av makt, bosetting og kapital er fundamentet i Senterpartiets politikk. Senterpartiet slår ring rundt små og mellomstore enheter i næringslivet og arbeider for at hele landet skal tas i bruk. Senterpartiet ønsker politisk styring av markedene. Vi er motstandere av en uhemmet markedsliberalisme, og løfter fram folkestyret og blandingsøkonomien som alternativ.

Mål for Indre Østfold kommune

Indre Østfold kommune er til for innbyggerne. Kommunen er på mange måter rammen rundt hverdagen vår, og det er viktig at den er pålitelig og forutsigbar. Alle skal bli sett og hørt. En stor kommune innebærer en risiko for sentralisering, men Senterpartiet vil være en garantist for at alle innbyggerne blir ivaretatt. Senterpartiet setter folkehelse i sentrum, og vi vil at helsefremmende og forebyggende arbeid skal være integrert i alt kommunen driver med og gjenspeile seg i kvaliteten på tjenestene. Folkehelsearbeidet er langsiktig, men er helt avgjørende for å møte fremtidige utfordringer og ivareta en sunn kommuneøkonomi. Innovasjon og entreprenørskap er viktigere for samfunnet enn noen gang. Krav til omstilling og nytenkning øker behovet for kreativitet og kritisk refleksjon. Senterpartiet vil at Indre Østfold kommune skal være:

- Den trygge oppvekstkommunen
- Kommunen med de gode velferdstilbudene
- Den mangfoldige kommunen med de gode lokalsamfunna
- En kommune med grønn vekst på lag med natur, klima og miljø
- Den næringsvennlige kommunen og bygge videre på de fordelene vi har
- Kommunen med fortsatt god styring og klare mål.

Den trygge oppvekstkommunen

Skoletilbudet skal være likeverdig. For oss betyr det at barna får like muligheter, uansett hvor de bor. En god oppvekst fordrer også meningsfull fritid. Et bredt fritidstilbud og god integrering av alle, uansett sosial eller kulturell bakgrunn, er viktig for at barn og unge skal føle seg hjemme i Indre Østfold. Det er viktig at barn får stimulert sin naturlige nysgjerrighet gjennom lek og aktivitet.

Senterpartiet vil at barnehagene skal bevare sin egenart, med fokus på lek og kreativitet

- sikre tilstrekkelig antall voksne i barnehagene, slik at hvert barn får den oppmerksomheten og omsorgen de trenger.
- legge til rette for fleksible åpningstider i barnehagene, slik at foreldre med ulike behov kan få tilpasset barnehagetilbudet til sin hverdag. Vi vil også vurdere å innføre døgnåpen barnehage og tilbud for skiftarbeidere.
- jobbe forebyggende i de 1000 første dagene av et barns liv, fra unnfangelse til toårsalderen. Dette vil vi gjøre ved å styrke støtteapparatet rundt familien, og tilby veiledning og ressurser til å gi barnet en trygg og god start på livet.
- vi vil utvide helsestasjonstilbudet ved at helsestasjonsprogrammet og svangerskapskontrollen skal tilbys desentralisert

Senterpartiet vil ha et variert og godt skoletilbud uavhengig av skolestørrelse

- opprettholde en desentralisert skolestruktur og videreutvikle de skolene vi har
- ha en økonomisk fordelingsmodell som sørger for at alle skolene er sikret god drift
- videreutvikle god praktisk læring i skolen f.eks. gjennom skolehager, kulturtilbud og uteskole
- arbeide for mer kvalifisert personale i skole og barnehage
- skole-helsetjeneste skal styrkes på alle skoler
- jobbe aktivt mot mobbing og sette inn tiltak mot skolevegring, bl.a. gjennom Robust ungdom/ Robuste barn
- arbeide for at SFO-aktiviteter som inkluderer idrett, musikk og annet, skal tilbys i samarbeid med frivillige organisasjoner og kulturskolen på alle skolene
- Styrke rådgivertjenesten i skolen for å sikre at elever får tilstrekkelig veiledning og støtte til å planlegge og gjennomføre utdanningen sin

Senterpartiet vil legge til rette for kompetanseutvikling i kommunen

- jobbe for å utvikle fagskole- / høyskoletilbudet innenfor flere områder, spesielt innenfor områder kommunen og det lokale næringslivet har behov for
- fortsatt ha minst 90 lærlingplasser i kommunen, innenfor områder kommunen trenger kompetanse, målet er at lærlingene skal ansettes i kommunen
- jobbe mot frafall i skolen og tilrettelegge for alternative opplæringsarenaer for de som trenger det, herunder Vollene, Ambolten, Piloten og Fortene
- at kommunen er en aktiv pådriver for at de videregående skolene i regionen skal ha et allsidig og attraktivt tilbud

Senterpartiet vil ha gode tilbud til barn og ungdom

- styrke laget rundt barnet ved oppfølging gjennom hele oppveksten. Med særlig vekt på gode overganger mellom barnehage/ barneskole, barne-/ungdomsskole, ungdomsskole/ videregående
- styrke ungdomsklubb-tilbudet i alle deler av kommunen
- kommunen skal jobbe forebyggende med de utfordringene som barn og unge har, med spesielt fokus på rus og psykiske lidelser, og videreutvikle samordning med DPS
- videreutvikle barnevernet i retning av å hjelpe familiene og forsøke å unngå plassering av barn utenfor hjemmet
- ha gode og rimelige kulturskoletilbud i hele kommunen
- jobbe mot frafall i videregående skole
- organisert aktivitet for barn og unge skal kunne benytte kommunale fasiliteter gratis
- skape gode møteplasser for alle ungdomsgrupper i kommunen
- jobbe for at Ungdommens kommunestyre skal være et viktig talerør for ungdommen

Kommunen med de gode velferdstilbudene

Senterpartiet vil gjøre Indre Østfold kommune til en foregangskommune i folkehelsearbeidet. Senterpartiet vil arbeide for at det er trygghet for de grunnleggende velferdstjenestene. Det skal være høy faglig kvalitet på tjenestene.

Senterpartiet vil prioritere folkehelse og forebyggende arbeid

- legge til rette for friluftslivstilbud som fremmer god folkehelse for alle
- legge til rette for aktive lokalsamfunn som møter behovene for mennesker med nedsatt funksjonsevne og eldre
- kommunen skal utvikle tjenester som støtter opp under holdningsskapende arbeid, forebygging, tidlig innsats og rehabilitering
- jobbe systematisk for å forebygge utenforskap, bl.a. gjennom å utvikle tilbudet på Fortene
- jobbe forebyggende i forhold til rus, psykiatri og vold i nære relasjoner
- styrke muligheten til å eie egen bolig (startlån, leie til eie, selvbyggermuligheter)
- legge til rette for små og trygge botilbud som bofelleskap og tun-løsninger
- bedre tilgangen til helsetjenester for personer med nedsatt funksjonsevne, slik at alle kan oppleve god helse og livskvalitet uavhengig av funksjonsnivå.

Senterpartiet vil ha gode helse- og omsorgstjenester tilpasset ulike behov

- at helse- og omsorgstjenestene tilrettelegges slik at innbyggere kan bli boende i egen bolig så lenge som mulig. Hjemmetjenesten skal være bærebjelken i framtidens tjenestetilbud
- vil jobbe for å øke tilgjengeligheten av omsorgsplasser og sikre at personer som trenger omsorg og støtte får tilgang til dette.
- være pådriver for å ta i bruk ny velferdsteknologi som bedrer kvaliteten på tjenestene
- kommunens sykehjem, hjemmesykepleie og familierelaterte tjenester skal ikke privatiseres
- videreutvikle eksisterende sykehjem og omsorgsboliger, og etterstrebe at innbyggerne får plass der de ønsker å bo
- videreutvikle forebyggende tilbud som fysioterapi, ergoterapi og logopedtjenestene
- sørge for et godt fastlegetilbud i hele kommunen
- videreutvikle dagsenter-tilbudet til ulike brukergrupper, f.eks. gjennom «Inn på Tunet»
- utvikle tilbudene innenfor psykisk helse
- videreføre det gode prosjektet «Generasjon M»
- videreføre pårørendeskole for å gi opplæring og støtte til pårørende av personer med kronisk sykdom eller funksjonsnedsettelse.
- styrke ordningen med brukerstyrt personlig assistent (BPA) og omsorgslønn for å gi personer med nedsatt funksjonsevne økt valgfrihet og bedre mulighet til å delta aktivt i samfunnet

Den mangfoldige kommunen med de gode lokalsamfunnene

Indre Østfold kommune skal være en inkluderende kommune, der alle kan føle seg hjemme, uansett alder, kulturell bakgrunn, seksuell legning og funksjonsevne. Gjennom aktivt samspill mellom kommunen, lag og foreninger, innbyggere og næringsliv, ønsker vi å skape enda bedre lokalsamfunn. Vi vil ha en politisk struktur som sikrer innbyggernes mulighet til å påvirke utviklingen av eget tettsted. Framtidens velferdssamfunn er et fellesprosjekt.

Senterpartiet vil ha gode og trygge lokalsamfunn

- tilrettelegge for variert boligbygging i hele kommunen
- jobbe målretta for et bedre kollektivtilbud, også internt i kommunen
- jobbe for utbygging av gang- og sykkelveier, med fokus på forenkla løsninger
- ha full dekning av bredbånd i hele kommunen
- videreutvikle lokale møteplasser og styrke lokalsamfunna gjennom samarbeid mellom kommunen, frivilligheten og næringslivet
- gode beredskapsløsninger, også tilfluktsrom, i hele kommunen

Senterpartiet vil ha trivelige og attraktive lokalsamfunn

- vektlegge god og helhetlig utforming av det offentlige rom
- legge vekt på estetikk og lokal byggeskikk i planer for byer og tettsteder
- jobbe for gode møteplasser rundt i hele kommunen
- styrke interessen for å besøke kommunen gjennom bl.a. Visit Indre
- videreutvikle Den Gyldne linje som konsept
- utvikle Fortene som opplevelses-arena
- forbedre tilgjengeligheten og videreutvikle tjenestetilbudet på innbyggertorg og bibliotek
- fortsatt legge til rette for grønne lunger, nærmiljøhager og parselhager

Senterpartiet vil satse på kultur, idrett og frivillighet

- kommunen skal være en god støttespiller og styrke samarbeidet med frivillighetssentralene, kultur- og idrettsrådet
- fortsette harmoniseringen av kommunens bidrag til frivillig arbeid
- ivareta kirker, kulturarv, museer og kulturminner i kommunen
- legge til rette med gode anlegg for idrett og kultur, slik at vi har et variert idretts- og kulturtilbud i hele kommunen. Det skal også finnes rimelige og gratis tilbud
- Festiviteten på Mysen skal ha gode og varierte tilbud for ulike brukere
- Kulturhuset i Askim skal være kraftsenter for kulturlivet
- stille seg positive til multisporthall, uten at det går på bekostning av annen idrett og kultur

Senterpartiet vil jobbe for økt mangfold i Indre Østfold

- jobbe aktivt for å forebygge rasisme og diskriminering gjennom bevisstgjøring og opplæring
- sørge for god bosetting og inkludering av flyktninger i lokalsamfunnene
- legge vekt på universell utforming i all planlegging
- tilrettelegge samfunnet i tråd med FN's konvensjon for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- videreutvikle et konkurransedyktig næringsliv og legge til rette for flere arbeidsplasser.

Den næringsvennlige kommunen -bygge videre på de fordelene vi har

Indre Østfold kommune ligger sentralt plassert mellom Oslo og svenskegrensa. E18 og Østre linje passerer gjennom kommunen. Indre Østfold er Norges største jordbrukskommune med gode vekstforhold og noe av landets beste matjord. I kommunen ligger både store produksjonsbedrifter som Glava og Nortura og små og mellomstore bedrifter i vekst, særlig innen handel, bygg og anlegg samt verkstedindustrien. Kommunen er en stor kraftkommune som står for 3% av landets vannkraftproduksjon. Kommunen har stort potensial som besøkskommune, med attraktive byer, tettsteder og hytteområder, aktivt kulturliv og store sammenhengende naturområder og rike kulturlandskap.

Senterpartiet vil styrke næringslivet i Indre Østfold

- med grønn omstilling bidra til utvikling og innovasjon i bo- og arbeidsmarkedsregionen Indre Østfold
- anskaffelser som understøtter lokalt næringsliv
- tiltrekke flere statlige og fylkeskommunale arbeidsplasser til kommunen
- opprettholde en balansert fordeling av kommunale arbeidsplasser rundt i kommunen
- tilrettelegge for arbeidsplassvekst gjennom vekst i eksisterende bedrifter og nyetableringer
- ha et aktivt samarbeid med næringslivet for å skape og tiltrekke arbeidsplasser til kommunen
- stimulere til mer handel i byer og tettsteder
- tilrettelegge for etablering av Studio City på Brennemoen

Senterpartiet vil ha en næringsvennlig arealpolitikk

- sikre god tilgang til nye og varierte næringsområder for små og store bedrifter i hele kommunen
- tilrettelegge for nødvendig infrastruktur som vei, vann, avløp og kraftforsyning
- arbeide for god bredbånds og mobildekning for næringslivet

Senterpartiet vil ha ei innovativ landbruksnæring

- styrke presisjonslandbruk
- stimulere til dyrking av proteinvekster for økt selvforsyning
- ivareta biologisk mangfold og kulturlandskap
- sikre et aktivt og bærekraftig skogbruk
- styrke matsikkerheten ved å øke mat- og fôrproduksjonen i kommunen
- utnytte potensialet innenfor lokal matproduksjon – gastronomi, foredling og distribusjon
- styrke matregionen Indre Østfold både gjennom småskala- og volumproduksjon
- rekruttere nye produsenter av grønnsaker, frukt og bær
- gjøre det enklere å etablere og drive ny næring i forbindelse med gårdsbruk, gården som ressurs

Grønn vekst på lag med natur, klima og miljø

Det er viktig at vi ser klima, mobilitet og arealbruk i sammenheng, og legger til rette for balansert befolkningsvekst. Indre Østfold skal være en foregangskommune i det grønne skiftet og styrke sirkulærøkonomien bl.a. gjennom utviklingen av Stegen avfallsplass med fokus på gjenbruk.

Senterpartiet vil ha rent og nok drikkevann og kontroll på avløpsvannet.

- sørge for langsiktige investeringer i infrastrukturen innenfor vann og avløp
- sikre drikkevannskildene
- arbeide målrettet med avløpsrensing og redusere overvann inn i avløpssystemene
- planlegge med tanke på vannfordrøying for å hindre press på avløpssystemene

Senterpartiet vil redusere forurensning og klimautslipp

- kommunen skal være et forbilde og en motivator for innbyggere og næringsliv i klimaarbeidet
- klimatiltak skal bygge på kunnskap, og de mest virkningsfulle tiltakene prioriteres
- påvirke klimavennlige valg i selskap der kommunen har eierskap
- formidle kunnskap om reduksjon av CO₂- utslipp til innbyggerne og næringslivet
- redusere avrenning fra landbruket, samt øke klimatilpasningen

Senterpartiet vil forbedre transport og mobilitet

- legge til rette for arbeidsplasser lokalt som gir redusert pendling og utslipp
- ha fleksible og frekvente kollektivtilbud i tillegg til jernbane
- arbeide for gang- og sykkelveier i hele kommunen
- jobbe for hyppigere avganger og kortere reisetid på Østre linje, samt åpne for persontrafikk til Sarpsborg med stopp på Eidsberg stasjon
- arbeide for trygg hjemreise for ungdommer, herunder vurdere å gjeninnføre «hjem for en 50-lapp»

Senterpartiet vil samarbeide om bruk av naturen gjennom vern og bruk

- sikre god dialog og samarbeid med alle parter i forvaltning og bruk av natur (grunneiere, friluftsansjasjoner, landbruk/skogorganisasjoner)
- sikre balanse mellom drift og naturmangfold

Senterpartiet har nullvisjon for nedbygging av dyrka mark for å øke matproduksjon og selvforsyningsgrad

- dyrka mark skal brukes til matproduksjon
- dyrkbar mark har også en potensiell rolle i matproduksjonen
- stimulere til gjenbruk av arealer

Kommunen med fortsatt god styring og klare mål

For det offentlige Norge vil det bli en utfordring å finansiere tjenestetilbudet. Strengere prioriteringer vil presse seg fram. 70 % av kommunens inntekter kommer fra overføringer fra staten og skatteinntekter. Indre Østfold kommune må se på hvordan vi kan levere gode tjenester til tross for langt dårligere inntektsforutsetninger enn mange andre kommuner.

Senterpartiet vil legge til rette for en bærekraftig økonomi og sikre nok midler til velferdstilbudet i framtida, uten å innføre eiendomsskatt

- tenke generasjonsprinsippet, drifte og planlegge helhetlig og langsiktig
- bygge på prinsipper om sirkulær økonomi
- videreføre en kommuneøkonomi som er i balanse
- øke vedlikeholdet på eiendom og infrastruktur slik at vi opprettholder verdiene
- drive kommunale tjenester mer effektivt gjennom kontinuerlig forbedring
- sørge for en god eierstyring i kommunalt eide og deleide selskaper

Senterpartiet vil at kommunen skal være en attraktiv arbeidsgiver og organisasjon i utvikling

- jobbe målrettet for økt tillit i organisasjonen, trivsel blant medarbeiderne og lavere sykefravær
- satse på kompetanse og utviklingsmuligheter, for å beholde og rekruttere flere kvalifiserte fagpersoner i alle kommunalområdene
- gi rammer for å tenke nytt og prøve ut nye løsninger, og søke prosjektmidler
- utvikle gode og effektive arbeidsprosesser
- fremme likestilling og heltidsarbeid
- ha god ytringskultur
- være en inkluderende og helsefremmende arbeidsgiver, og legge til rette for at flere med nedsatt funksjonsevne kan jobbe i kommunen

Senterpartiet vil at vi skal sikre kommunens inntekter

- arbeide for å øke sysselsettingen og verdiskaping
- forebygge og rehabilitere for å sørge for at folk kan være i arbeid
- motvirke utenforskap gjennom målretta folkehelsearbeid
- jobbe overfor staten for en mer rettferdig fordelingsmodell for kommuneøkonomien
- beholde eierskap i eksisterende energiselskaper